

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

Ուսումնական հաստատության անվանումը

Հաստատում եմ

Տնօրենի Ժ/Պ

Ա. Ավանեսյան

« _____ » _____ 2025թ.

ՕՐԱՑՈՒՑԱՅԻՆ-ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հայաստանի աշխարհագրություն

ԴԱՍԱՐԱՆ

9

ԿԻՍԱՄՅԱԿ

I, II

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

2025-2026

ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ

68

2

(տարեկան) (շաբաթական)

ԴԱՍԱԳՐՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հայաստանի աշխարհագրություն

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Տիգրան Մեծ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Մանասյան Մ., Հովսեփյան Ա.

ՈՒՍՈՒՑԻՉ

Հերմինե Ալավերդյան

Քննարկվել, հավանության է արժանացել

մեթոդիավորման _____ նիստում: Արձանագրություն թիվ _____

Մեթոդիավորման նախագահ

(ստորագրություն)

Անուշ Դաջունց

(ազգանուն, անուն)

Տնօրենի տեղակալ

(ստորագրություն)

Արաքսյա Առստամյան

(ազգանուն, անուն)

№	ԴԱՍԻ ՎԵՐՆԱԳԻՐԸ		ԴԱՍԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	ԴԱՍԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ	ԳՐՔԻ ԷՋԸ	ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ			ԺԱՄԿԵՏԸ
						ԸՆԴ	ՏԵՄ	ԳՈՐԾ	
ԹԵՄԱ 1		Հայկական լեռնաշխարհ							
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձեռք բերել գիտելիքներ Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքի, բնական պայմանների ու ռեսուրսների մասին							
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ		Համեմատել Հայկական լեռնաշխարհի և ՀՀ տարածքի մակերեսները: Իմանալ Հայկական լեռնաշխարհի գործող հրաբուխները և մակերևույթի հիմնական գծերը: Իմանալ գլխավոր լեռնագրական միավորները: Թվարկել տարվա եղանակները և նշել առավելագույն և նվազագույն ջերմաստիճանները: Թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ խոշոր լճերն ու գետերը՝ ըստ ավազանների: Բացատրել բուսականության և կենդանական աշխարհի տարածման առանձնահատկությունները: Թվարկել հողերի տիպերը							
1	Ներածություն		Սովորողների մեջ ձևավորել գիտելիքներ մեր հայրենիքի՝ Հայաստանի աշխարհագրության մասին: Ծանոթացնել «Հայաստանի աշխարհագրություն» դասընթացի նպատակին և խնդիրներին:	Ճիշտ գնահատել Հայաստանի զարգացման հեռանկարներն ու իրական հնարավորությունները, ճիշտ կողմնորոշվել համաշխարհային ու տարածաշրջանային նշանակության իրադարձություններում, հասկանալ մեզ ներկայացվող մարտահրավերները և պատկերացում ունենալ դրանց դիմակայելու ուղիների մասին:	3-5	1	1		
2	Հայաստանն աշխարհի քարտեզում: Սահմանները: Աշխարհագրական դիրքը		Սովորողների մեջ ձևավորել գիտելիքներ Հայկական լեռնաշխարհի և նրա սահմանների մասին: Նպաստել միջանձնային հաղորդակցության մշակույթի ձևավորմանը՝ խմբային աշխատանքի կազմակերպման միջոցով:	Բնութագրել Հայաստանի աշխարհագրական դիրքը: Ներկայացնել ՏՄԴ-ի, ՔՄԴ-ը: Ներկայացնել ՀՀ-ի տեղն արդի քաղաքական քարտեզում: (Ս9.ՀԵԳ.ԱՔԲ.1)	6-7	1	1		
3	Հայկական լեռնաշխարհի երկրաբանական առանձնահատկությունները: Մակերևույթի հիմնական գծերը:		Ձևավորել գիտելիքներ ՀԼ-ի երկրաբանական առանձնահատկություններին	Բնորոշել ՀԼ, ՀՀ մակերևույթի առանձնահատկությունները: (Ս9.ԲՄ.Ե.1)	8-14	1	1		
4	Կլիմայական առանձնահատկությունները:		Ձևավորել գիտելիքներ ՀԼ-ի կլիմայի, կլիմայաստեղծ գործոններիմասին:	Բնորոշել ՀԼ, ՀՀ կլիմայական առանձնահատկությունները, դրանց ազդեցությունը տնտեսության վրա: (Ս9.ԲՄ.Ե.6)	14-16	1	1		
5	Ներքին ջրերը		Ձևավորել գիտելիքներ ՀԼ-ի ջրագրական ցանցի առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀԼ, ՀՀ ջրագրական ցանցի ձևավորման առանձնահատկությունները: (Ս9.ԲՄ.Ե.4)	16-19	1	1		
6	Հողերը, բուսականությունը, կենդանական աշխարհը		Ձևավորել գիտելիքներ Հլ-ի հողերի, բուսական և կենդանական աշխարհի տարածման առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Ներկայացնել հողածածկույթի, բուսական և կենդանական աշխարհների ու բնատարածքային համալիրների հորիզոնական և վերընթաց տեղաբաշխման օրինաչափությունները ՀՀ-ում, առանձին տարածաշրջաններում և պետություններում: (Մ.ԲՄ.Ե.13)	19-21	1	1		
7	«Հայկական լեռնաշխարհ» բաժնի կրկնություն		Սովորողների մեջ ձևավորել թեմայի հիմնական հասկացությունները ընկալելու, վերլուծելու և ամփոփ ներկայացնելու կարողություններ:	Ներկայացնել, վերլուծել թեմայի հիմնական հասկացությունները:	21-22	1	1		

8	ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 1. Բանավոր հարցում Հայկական լեռնաշխարհ	Ամրապնդել սովորողների գիտելիքները թեմայի վերաբերյալ: Զարգացնել սովորողների համեմատական, վերլուծական կարողությունները:	Կատարել անհատական աշխատանք՝ ներկայացնելով գիտելիքները, կարողությունները, հմտությունները թեմայի վերաբերյալ:		1		1	
ԹԵՄԱ 2		Հայաստանի Հանրապետության ընդհանուր բնութագիրը						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ծանոթացնել՝ ՀՀ աշխարհագրական դիրքի և վարչատարածքային կառուցվածքին Տարածքային կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԳՈՒՆՔԸ		Ներկայացնել ՀՀ աշխարհագրական դիրքի տարատեսակները Թվարկել ՀՀ-ի սահմանակից պետությունները Բացատրել՝ ՀՀ պետական կառավարման ձևն ու վարչատարածքային կառուցվածքը, Թվարկել և ցույց տալ մարզերն ու մարզկենտրոնները:						
9	Ընդհանուր ակնարկ: Հայաստանի Հանրապետության(ՀՀ) պետական տարածքն ու սահմանները, դրանց ձևավորումը, աշխարհագրական դիրքը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ պետական տարածքի ու պետական սահմանների վերաբերյալ: Ներկայացնել ՀՀ-ի սահմանակից պետությունները: Զարգացնել սովորողների քննադատական, համեմատական, վերլուծական կարողությունները:	Ներկայացնել ՀՀ-ի տեղն արդի քաղաքական քարտեզում: (Ա9.ՀԵԳ.ԱՔԲ.1) Ներկայացնել ՀՀ պետական տարածքն ու պետական սահմանները, դրանց ձևավորումը: (Ա9.ՀԵԳ.ԱՔԲ.3)	23-27	1	1		
10	ՀՀ պետական կառավարման ձևը, վարչատարածքային կառուցվածքը և տարածք ային կառավարումը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ վարչատարածքային կառուցվածքի փոփոխությունների վերաբերյալ: Բացատրել ՀՀ ներկա վարչատարածքային կառուցվածքը:	Բնութագրել ՀՀ կառավարման ձևն ու վարչատարածքային կառուցվածքը: (Ա9.ՀԵԳ.ԱՔԲ.2)	28-30	1	1		
ԹԵՄԱ 3		Հայաստանի Հանրապետության բնությունը						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ապահովել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների և վերլուծական հմտությունների ձևավորումը:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԳՈՒՆՔԸ		Վերլուծել ՀՀ ֆիզիկաաշխարհագրական հիմնական բնութագրիչների՝ օբյեկտների, երևույթների ու գործընթացների ձևավորման և տեղաբաշխման առանձնահատկությու նները:						
11	Երկրաբանական կառուցվածքը: Օգտակար հանածոները:	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ երկրաբանական կառուցվածքի, օգտակար հանածոներ տարածման հիմնական առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ երկրաբանական գարգացման ուղին: Ներկայացնել ՀՀ մետաղական օգտակար հանածոների հիմնական հանքավայրերը: Բնութագրել ՀՀ բնառեսուրսային ներուժը: (Ա9.ՄԲ.ՇՄ.2)	31-34	1	1		
12	Մակերևույթը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ մակերևույթի առանձնահատկությունների մասին:	Բնորոշել ՀՀ, ՀՀ մակերևույթի առանձնահատկությունները: (Ա9.ՄՄ.Ե.1)	34-37	1	1		
13	Մակերևույթը (շարունակությունը)	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ ռելիեֆառաջացնող գործոնների, մակերևույթի խոշոր ձևերի մասին:	Բնութագրել ՀՀ ռելիեֆառաջացնող գործոնները, տեկտոնական և հրաբխային ռելիեֆի խոշոր ձևերը: (Ա9.ՄՄ.Ե.2)	37-69	1	1		
14	ՀՀ կլիմայի ընդհանուր բնութագիրը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ կլիմայի հիմնական առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Բնորոշել ՀՀ, ՀՀ կլիմայական առանձնահատկությունները, դրանց ազդեցությունը տնտեսության վրա: (Ա9.ՄՄ.Ե.6)	40-44	1	1		
15	Ջրագրությունը: Գետերը	Նպաստել ՀՀ ջրագրական ցանցի առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքի ձևավորմանը:	Վերլուծել ՀՀ, ՀՀ ջրագրական ցանցի ձևավորման առանձնահատկությունները: (Ա9.ՄՄ.Ե.4) Վերլուծել ՀՀ ջրային ռեսուրսների	44-47	1	1		

			պահպանության առանձնահատկությունները: (Ս9.ԲՄ.Ե.5)					
16	Զրագրությունը. Լճերը, Սևանա լիճ: Ստորգետնյա ջրերը: Զրային ռեսուրսների պահպանությունը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ լճերի, ստորգետնյա ջրերի, ՀՀ ջրային ռեսուրսների պահպանության վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ լճերը, ստորգետնյա ջրերը: Վերլուծել ՀՀ ջրային ռեսուրսների պահպանության առանձնահատկությունները: (Ս9.ԲՄ.Ե.5)	47-50	1	1		
17	ՀՀ հողային ծածկույթը, բուսականությունը և կենդանական աշխարհը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տարածքի հողային տիպերի բազմազանության, ՀՀ- ում տարածված գլխավոր հողատեսակների մասին: Ներկայացնել հողածածկույթի, բուսական և կենդանական աշխարհների տեղաբաշխման օրինաչափությունները:	Ներկայացնել հողածածկույթի, բուսական և կենդանական աշխարհների տեղաբաշխման օրինաչափությունները: (Մ.ԲՄ.Ե.13) Ներկայացնել ՀՀ հողերի պահպանության և բարելավման միջոցառումները: (Ս9.ԲՄ.Ե.3)	51-55	1	1		
18	Լանդշաֆտները: Վերընթաց գոտիականություն և	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ լանդշաֆտների առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Բնութագրել հորիզոնական (լայնակի) գոնայականությունն ու վերընթաց գոտիականությունը: (Մ.ԲՄ.Ե.12)	55-58	1	1		
19	ԱՍՓՈՓԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 2. Գործնական աշխատանք ՀՀ բնությունը	Ձևավորել կարողություններ և հմտություններ՝ ՀՀ բնությունը վերլուծելու, գնահատելու, համեմատելու համար: Նպաստել միջանձնային հաղորդակցության մշակույթի ձևավորմանը՝ խմբային աշխատանքի կազմակերպման միջոցով:	Վերլուծել ՀՀ բնության աշխարհագրական բնութագրերը:	58-59	1		1	
20	Բնօգտագործման և բնապահպանության հիմ նախնդիրները	Նպաստել ՀՀ բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրների վերաբերյալ գիտելիքի ձևավորմանը: Զարգացնել սովորողների համեմատական, վերլուծական կարողությունները:	Ներկայացնել արդյունավետ բնօգտագործման ուղիներ և բնության պահպանության հիմնախնդիրներ: (Մ.ՄԲ.ՄՁ.1) Ներկայացնել ՀՀ օդային ավազանի աղտոտման աղբյուրները և աղտոտման կրճատման ուղիները: (Ս9.ԲՄ.Ե.7) Մշակել միջոցառումներ՝ ՀՀ բնության հանդեպ զրագետ վերաբերմունքի և վարքագծի շարունակական դրսևորման ուղղությամբ: (Ս9.ՄԲ.ՇՄ.6)	59-61	1	1		
21	Հատուկ պահպանվող տարածքները: ՀՀ «Կարմիր գրքերը»	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ հատուկ պահպանվող տարածքների, ՀՀ «Կարմիր գրքերը»-ի վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ կենսաբազմա- զանությունն ու պահպանվող տարածքները: (Ս9.ԲՄ.Ե.9)	62-65	1	1		
22	Բնական աղետներ. Տեսակները, տարածվածությունը և պաշտպանությունը	Ձևավորել գիտելիքներ բնական աղետների, տեսակները, տարածվածության և պաշտպանության մասին:	Ներկայացնել տարածաշրջանում, պետությունում հաճախ դրսևորվող բնական աղետները: (Ս8.ՄԲ.ՇՄ.4) Բացատրել բնական աղետների տարածման օրինաչափությունները: (Մ.ՄԲ.ՇՄ.4) Ներկայացնել ՀՀ-ին բնորոշ բնական աղետները: (Մ.ՄԲ.ՇՄ.5)	65-68	1	1		
23	Էքսկուրսիա բնության գրկում	Ձևավորել հմտություններ՝ ՀՀ բնական օբյեկտների, բնության տարրերի ու երևույթների վերաբերյալ վերլուծություն կատարելու համար՝ կայուն	Արժևորել ՀՀ բնական օբյեկտները, բնության տարրերն ու երևույթները՝ կայուն բնօգտագործման և միջավայրատեղծ նպատակներով:	68-69	1	1		

		բնօգտագործման և միջավայրաաստեղծ նպատակներով պայմանավորված:	(Ա9.ՄԲ.ՇՄ.7)					
24	Հարցեր և առաջադրանքներ «Հայաստանի Հանրապետության բնությունը» բաժնի կրկնության համար	Սովորողների մեջ ձևավորել թեմայի հիմնական հասկացությունները ընկալելու, վերլուծելու և ամփոփ ներկայացնելու կարողություններ:	Ներկայացնել, վերլուծել թեմայի հիմնական հասկացությունները:	69	1	1		
25	ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 3. Թեստային աշխատանք ՀՀ բնությունը	Ամրապնդել սովորողների գիտելիքները թեմայի վերաբերյալ: Զարգացնել սովորողների համեմատական, վերլուծական կարողությունները:	Կատարել անհատական աշխատանք՝ ներկայացնելով գիտելիքները, կարողությունները, հմտությունները թեմայի վերաբերյալ:		1		1	
ԹԵՄԱ 4		Հայաստանի Հանրապետության բնակչությունը						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Զնավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության վերարտադրության կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐՑՈՒՆՔԸ		Ներկայացնել և վերլուծել ՀՀ բնակչության թվի և դրա շարժընթացի, կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները: Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ 1. Բացատրել Հայաստանում բնակչության թվի շարժընթացի պատճառները՝ 19-րդ դարից մինչև մեր օրերը: 2. Վերլուծել ՀՀ բնակչության բնական և մեխանիկական շարժերի ցուցանիշների դինամիկան, վերարտադրության և ժողովրդագրական քաղաքականության առանձնահատկությունները, բնական աճի ցածր մակարդակը: 3. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության ազգային, կրոնական և սեռատարիքային կազմի առանձնահատկությունները: 4. Թվարկել ՀՀ աշխատանքային ռեսուրսները բնութագրող որակական և քանակական ցուցանիշները, բացատրել տնտեսության զարգացման և աշխատանքային ռեսուրսների քանակի և որակի միջև առկա կապերը: 5. Գնահատել միգրացիայի սոցիալ-տնտեսական հետևանքները ՀՀ-ում: 6. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները: 7. Քարտեզի վրա ցույց տալ ՀՀ քաղաքներն ըստ մարզերի:						
26	ՀՀ բնակչության թվաքանակի շարժընթացը	Զնավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության թվաքանակի շարժընթացի, բնական և մեխանիկական շարժերի, կազմի, աշխատանքային ռեսուրսների, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Բնորոշել բնակչության թվաքանակի փոփոխության գործընթացը, վերլուծել աշխարհի ժողովրդագրական քաղաքականությունը՝ առանձին տարածաշրջանների, պետությունների, ՀՀ օրինակով: (Մ.ՀԵԳ.ԲԱ.1)	70-72	1	1		
27	Բնակչության թվի բնական և մեխանիկական շարժընթացը	Զնավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության բնական և մեխանիկական շարժերի վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության բնական շարժի, վերարտադրության և ժողովրդագրական քաղաքա-կանության առանձնահատ-կությունները: (Ա9.ՀԵԳ.ԲԱ.1) Բնորոշել ՀՀ միգրացիայի գործընթացների առանձնահատ-կությունները: (Ա9.ՀԵԳ.ԲԱ.4)	72-75	1	1		
28	Բնակչության կազմը: Աշխատանքային ռեսուրսները	Զնավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության կազմի օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության կազմի առանձնահատկությունները: (Ա9.ՀԵԳ.ԲԱ.2) Բնորոշել ՀՀ աշխատանքային ռեսուրսները՝ ըստ որակական և քանակական ցուցանիշների: (Ա9.ՀԵԳ.ԲԱ.3)	75-78	1	1		
29	Բնակչության տեղաբաշխումը տարաբնակեցումը	և Զնավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման առանձնահատ-կությունները: (Ա9.ՀԵԳ.ԲԱ.5)	79-83	1	1		

30	Մայրաքաղաք Երևան	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ մայրաքաղաք Երևանի բնակչության թվաքանակի շարժընթացի, բնական և մեխանիկական շարժերի, աշխատանքային ռեսուրսների, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ մայրաքաղաք Երևանի բնակչության թվաքանակի շարժընթացը, բնական և մեխանիկական շարժերը, աշխատանքային ռեսուրսների, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները:	83-85	1	1		
31	Խոշոր քաղաքները	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ խոշոր քաղաքների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ խոշոր քաղաքների բնութագրերը:	86-88	1	1		
32	ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 1 ՀՀ մարզերի բնակչությունը և բնակավայրերը	Ձևավորել կարողություններ և հմտություններ՝ ՀՀ մարզերի բնակչության և բնակավայրերի վերաբերյալ ցուցանիշները վերլուծելու, գնահատելու, համեմատելու համար:	Վերլուծել ՀՀ մարզերի բնակչության և բնակավայրերի վերաբերյալ ցուցանիշները:	89-90	1		1	
33	Հարցեր և առաջադրանքներ «Հայաստանի Հանրապետության բնակչությունը» Բաժնի կրկնության համար	Սովորողների մեջ ձևավորել թեմայի հիմնական հասկացությունները ընկալելու, վերլուծելու և ամփոփ ներկայացնելու կարողություններ:	Ներկայացնել, վերլուծել թեմայի հիմնական հասկացությունները:	90	1	1		
34	ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 4. Գործնական աշխատանք ՀՀ բնակչությունը	Ամրապնդել սովորողների գիտելիքները թեմայի վերաբերյալ: Զարգացնել սովորողների համեմատական, վերլուծական կարողությունները:	Կատարել անհատական աշխատանք՝ ներկայացնելով գիտելիքները, կարողությունները, հմտությունները թեմայի վերաբերյալ:		1		1	
ԹԵՄԱ 5		Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ		Բացատրել և վերլուծել ՀՀ տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքի ու մասնագիտացման առանձնահատկությունները: Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա <i>Վերլուծել</i> ՀՀ տնտեսության զարգացման բնական (բնառեսուրսային) նախադրյալներն ու առանձնահատկությունները: <i>Բնորոշել</i> ՀՀ արդյունաբերությունը, <i>բացատրել</i> ճյուղային կառուցվածքն ու տեղաբաշխման առանձնահատկությունները: <i>Նկարագրել</i> ՀՀ վառելիքաէներգետիկ համալիրը: <i>Բացատրել</i> հանքագործական արդյունաբերության զարգացման գործոնները, <i>գնահատել</i> հանքագործական արդյունաբերության նշանակությունը ՀՀ տնտեսական համակարգում: <i>Բնորոշել</i> վերամշակող արդյունաբերությունը, <i>մեկնաբանել</i> վերամշակող արդյունաբերության ճյուղերի զարգացման ներուժը: <i>Բնութագրել</i> ՀՀ հողային ֆոնդի կառուցվածքն ու բարելավման միջոցառումները: <i>Թվարկել</i> գյուղատնտեսական ճյուղերը, <i>գնահատել</i> դրանց <i>Բացատրել</i> սննդի արդյունաբերության ճյուղերի տեղաբաշխման առանձնահատկությունները: <i>Բնութագրել</i> ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, <i>նկարագրել</i> տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները: <i>Ներկայացնել</i> ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը : <i>Բնորոշել</i> Հայաստանի Հանրապետության տեղն ու դերը համաշխարհային տնտեսության համակարգում: <i>Կիրառել</i> ՀՀ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և տրանսպորտի քարտեզները:						
35	Տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության, արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:	Ներկայացնել Հայաստանի տնտեսության զարգացման ընդհանուր պատկերը 19-րդ դարի կեսերից մինչև մեր օրերը: (Ա9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.1) Վերլուծել ՀՀ տնտեսության առանձնահատկությունները: (Ա9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.2)	91-94	1	1		
36	Արդյունաբերության ընդհանուր բնութագիրը: Ճյուղային կառուցվածքը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության,	Վերլուծել ՀՀ, արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքը, տեղաբաշխումը և զարգացման միտումները: (Ա9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.4)	94-97	1	1		

		զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Գնահատել արդյունաբերության տեղն ու դերը՝ ՀՀ զարգացման գործընթացում: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.5)					
37	Էներգետիկան	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ վառելիքաէներգետիկ համալիրի ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Բացատրել ՀՀ էներգետիկայի առանձին ճյուղերի տեղաբաշխման գործոնները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.3)	97-100	1	1		
38	Մետալուրգիական արդյունաբերությունը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ մետալուրգիական արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Բացատրել ՀՀ մետալուրգիական արդյունաբերության առանձին ճյուղերի տեղաբաշխման գործոնները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.3)	101-102	1	1		
39	Մշակող արդյունաբերություն	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ մշակող արդյունաբերության կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Բացատրել ՀՀ մշակող արդյունաբերության առանձին ճյուղերի տեղաբաշխման գործոնները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.3)	103-104	1	1		
40	Մշակող արդյունաբերություն(շարունակություն)	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ մշակող արդյունաբերության կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Բացատրել ՀՀ մշակող արդյունաբերության առանձին ճյուղերի տեղաբաշխման գործոնները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.3)	104-107	1	1		
41	Արդյունաբերության նորագույն ճյուղեր	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ արդյունաբերության նորագույն ճյուղերի ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Բացատրել ՀՀ արդյունաբերության նորագույն ճյուղերի առանձին ճյուղերի տեղաբաշխման գործոնները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.3)	108-110	1	1		
42	ԱՍՓՈՓԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 5. ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՀՀ արդյունաբերությունը	Ձևավորել կարողություններ և հմտություններ՝ ՀՀ արդյունաբերության աշխարհագրական բնութագրերը վերլուծելու, գնահատելու, համեմատելու համար: Նպաստել միջանձնային հաղորդակցության մշակույթի ձևավորմանը՝ խմբային աշխատանքի կազմակերպման միջոցով:	Վերլուծել ՀՀ արդյունաբերության աշխարհագրական բնութագրերը:	110	1		1	
43	ՀՀ գյուղատնտեսությունը: Ընդհանուր բնութագիրը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալների, ճյուղային կառուցվածքի, տարածքային տեղաբաշխման ու մասնագիտացման վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղերը, վերլուծել դրանց տեղաբաշխման առանձնահատկություններն ու զարգացման միտումները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.6)	111-113	1	1		
44	Հողային ֆոնդը: Գյուղատնտեսական հողաբարելավումը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ հողային ֆոնդի, գյուղատնտեսական հողաբարելավման մասին:	Ներկայացնել ՀՀ հողերի պահպանության և բարելավման միջոցառումները: (Ս9.ԲՄ.Ե.3)	114-116	1	1		
45	Բուսաբուծությունը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ	Բնութագրել ՀՀ բուսաբուծության	116-119	1	1		

		գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալների, ճյուղային կառուցվածքի, տարածքային տեղաբաշխման ու մասնագիտացման վերաբերյալ:	առաջատար ճյուղերը, վերլուծել դրանց տեղաբաշխման առանձնահատկություններն ու զարգացման միտումները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.6)					
46	Անասնապահություն	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ անասնապահության զարգացման նախադրյալների, ճյուղային կառուցվածքի, տարածքային տեղաբաշխման ու մասնագիտացման վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ անասնապահության առաջատար ճյուղերը, վերլուծել դրանց տեղաբաշխման առանձնահատկություններն ու զարգացման միտումները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.6)	119-121	1	1		
47	Գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակումը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակման առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակման առանձնահատկությունները:	122-124	1	1		
48	ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 6. Թեստային աշխատանք ՀՀ արդյունաբերությունը և գյուղատնտեսությունը	Ձևավորել կարողություններ և հմտություններ՝ ՀՀ գյուղատնտեսության աշխարհագրական բնութագրերը վերլուծելու, գնահատելու, համեմատելու համար: Նպաստել միջանձնային հաղորդակցության մշակույթի ձևավորմանը՝ խմբային աշխատանքի կազմակերպման միջոցով:	Վերլուծել ՀՀ գյուղատնտեսության աշխարհագրական բնութագրերը:	124	1		1	
49	ՀՀ տրանսպորտը. Ընդհանուր բնութագիրը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Ներկայացնել միջազգային տրանսպորտային ուղիները, տրանսպորտի և կապի արդի միջոցները, առանձին տարածաշրջանների, պետությունների, ՀՀ տրանսպորտային համակարգերի առանձնահատկությունները: (Մ.ՀԵԳ.ՏԿՏ.7)	125-127	1	1		
50	Տրանսպորտի գլխավոր տեսակները	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տրանսպորտի հիմնական տեսակների ու տրանսպորտային հանգույցների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ տրանսպորտի և կապի տեսակներն ու զարգացման մակարդակը: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.7)	127-130	1	1		
51	ՀՀ ոչ արտադրական ոլորտը: Ընդհանուր բնութագիրը: Կրթության և գիտության ճյուղերը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքի, կրթության և գիտության զարգացման վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ ոչ արտադրական ոլորտի ճյուղային կառուցվածքն ու զարգացման միտումները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.8)	131-133	1	1		
52	Մշակույթը, առողջա պահությունը, առևտուրը և այլ ճյուղեր	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ մշակույթի, առողջա պահության, առևտրի և այլ ճյուղերի զարգացման վերաբերյալ:	Վերլուծել ոչ արտադրական ոլորտի ճյուղերի մասնագիտացման միտումները: (Ա.ՀԵԳ.ՏԿՏ.11)	133-134	1	1		
53	Զբոսաշրջությունը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ զբոսաշրջությունը զարգացման վերաբերյալ:	Վերլուծել ոչ արտադրական ոլորտի ճյուղերի մասնագիտացման միտումները: (Ա.ՀԵԳ.ՏԿՏ.11)	135-137	1	1		
54	Հայաստանի Հանրապետությունն աշխատանքի միջազգային բաժանման համակարգում: Արտաքին տնտեսական կապերը	Ձևավորել գիտելիքներ աշխատանքի միջազգային բաժանման համակարգում ՀՀ մասնակցության նախադրյալների մասին:	Վերլուծել ՀՀ արտաքին տնտեսական հարաբերությունները: (Ս9.ՀԵԳ.ՏԿՏ.9) Ներկայացնել ՀՀ արտաքին տնտեսական կապերի ուղղություններն ու առանձնահատ-	137-139	1	1		

			կությունները: (Մ.ՀԵԳ.ՏԿՏ.13)					
55	Հարցեր և առաջադրանքներ «Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը» բաժնի կրկնության համար	Սովորողների մեջ ձևավորել թեմայի հիմնական հասկացությունները ընկալելու, վերլուծելու և ամփոփ ներկայացնելու կարողություններ:	Ներկայացնել, վերլուծել թեմայի հիմնական հասկացությունները:	139-140	1	1		
56	ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 7. Բանավոր հարցում ՀՀ տնտեսությունը	Ամրապնդել սովորողների գիտելիքները թեմայի վերաբերյալ: Զարգացնել սովորողների համեմատական, վերլուծական կարողությունները:	Կատարել անհատական աշխատանք՝ ներկայացնելով գիտելիքները, կարողությունները, հմտությունները թեմայի վերաբերյալ:		1	1		
ԹԵՄԱ 6		Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզեր						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել գիտելիքներ Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզերի պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԾՈՒՆՔԸ		- Ներկայացնել ՀՀ վարչական մարզերը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը: - քարտեզի վրա ցույց տալ վարչական մարզերը ու դրանց կենտրոնները:						
57	Արագածոտնի մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Արագածոտնի մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Արագածոտնի մարզը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	141-144	1	1		
58	Արարատի մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Արարատի մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Արարատի մարզը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	145-147	1	1		
59	Արմավիրի մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Արմավիրի մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Արմավիրի մարզը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	147-150	1	1		
60	Կոտայքի մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Կոտայքի մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Կոտայքի մարզը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	150-153	1	1		
61	Շիրակի մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Շիրակի մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Շիրակի մարզը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	153-156	1	1		
62	Լոռու մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Լոռու մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Լոռու մարզը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը,	157-159	1	1		

			տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:					
63	Տավուշի մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Տավուշի մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Տավուշի մարզը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	160-162	1	1		
64	Գեղարքունիքի մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Գեղարքունիքի մարզը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	162-165	1	1		
65	Վայոց ձորի մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Վայոց ձորի մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Վայոց ձորի մարզի բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	166-168	1	1		
66	Սյունիքի մարզ	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ Սյունիքի մարզի աշխարհագրական բնութագրերի վերաբերյալ:	Բնութագրել ՀՀ Սյունիքի մարզը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	169-172	1	1		
67	Հարցեր և առաջադրանքներ «Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը» բաժնի կրկնության համար	Սովորողների մեջ ձևավորել թեմայի հիմնական հասկացությունները ընկալելու, վերլուծելու և ամփոփ ներկայացնելու կարողություններ:	Ներկայացնել, վերլուծել թեմայի հիմնական հասկացությունները:		1	1		
68	ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 8. Թեստային աշխատանք	Ամրապնդել սովորողների գիտելիքները թեմայի վերաբերյալ: Զարգացնել սովորողների համեմատական, վերլուծական կարողությունները:	Կատարել անհատական աշխատանք՝ ներկայացնելով գիտելիքները, կարողությունները, հմտությունները թեմայի վերաբերյալ:		1		1	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					68	60	8	